

Małgorzata Mogielnicka-Urban, Jan Dąbrowski

Maciejowice, woj. siedleckie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 21, 62-63

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Kultura mierzanowicka. Na powierzchni ok. 80 m² odkryto koncentrację ruchomego materiału zabytkowego /ceramika i przedmioty krzemienne/, palenisko i dwie jamy o nieokreślonym charakterze. Materiał zalegał pod próchnicą, w stropie warstwy piasków eolicznych. Stratygrafia i ułożenie poziome sugerują, iż nie podlegał on większym przemieszczeniom. Wśród ceramiki wyróżniają się fragmenty dużych naczyń z guzami pod krawędzią. Nieliczny inwentarz krzemiany reprezentowany jest przez surowce czekoladowy. Charakterystycznymi narzędziami są odłupkowe formy nożowate.

Kultura trzciniecka reprezentowana jest przez inwentarz ceramiczny niewielkiej jamy.

Materiały mezolityczne są nieliczne i na tyle niecharakterystyczne, że nie pozwalają na sprzyzowanie chronologii. Nie tworzyły skupiska.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania nie będą kontynuowane.

ŁOPATKI
woj. sieradzkie
Stanowisko 12

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził mgr Andrzej Palisiak. Finansował NKI w Sieradzu i Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi. Pierwszy sezon badań. Osada kultury mierzanowickiej.

Stanowisko położone jest na wydnie, na stoku niewielkiego wyniesienia w prawobrzeżnej strefie krawędzistej doliny rzeki Końskiej.

Przebadano powierzchnię 325 m². Ruchomy materiał zabytkowy zalegał przede wszystkim w warstwie próchnicy. Składał się z fragmentów ceramiki i przedmiotów krzemianych. Wśród ceramiki wyróżniają się fragmenty naczyń z guzami pod krawędzią. Inwentarz krzemiany reprezentowany jest wyłącznie przez surowce nie miejscowe: czekoladowy, świeciszowski i pasiasty. Wśród form narzędziowych wyróżniają się odłupkowe narzędzia nożowate.

Nowożytna osada terenu gdzie leży osada uruchomiła intensywne działania procesów stokowych. Ich wynikiem jest wyraźne przemieszczenie materiału powierzchniowego oraz znaczna nivelacja terenu. Prawdopodobnie w trakcie tych procesów uległy zniszczeniu ślady urządzeń stałych osady.

Stosunkowo niewielka liczba ruchomego materiału zabytkowego pozwala się domyślać funkcjonowania tu niewielkiej osady podobnej do odkrytych w pobliżu Sieganowia /stan. 3/ i Łopatkach, stan. 11. Obiekty te tworzą enklawę osadnictwa kultury mierzanowickiej w Polsce środkowej.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania na stanowisku zakończone.

MACIEJOWICE
woj. siedleckie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Epoki Metali w Warszawie

Badania prowadziła dr Małgorzata Mogelnicka-Urban. Konsultował doc. dr hab. Jan Dąbrowski. Finansował NKI w Siedlcach. Siedmy sezon badań. Inwentarzysko grupy mazowiecko-podlaskiej kultury kuywickiej z IV-V okresem epoki brązu i wczesnej epoki żelaza.

Przekopano 254 m², eksplorując 174 obiekty sepulkralne: 6 grobów jamowych, 149 popielnicowych, 11 pojedynczych i 5 zespołów naczyń niezawierających kości, 2 skupiska ceramiki i 1 kamieni oraz 5 osadniczych: 3 ślady po słupach, 1 nieokreślony, 1 skupisko ceramiki. Groby jamowe były owalne w planie i niekowate w przekroju. W 2 zachserwowano zarysy jam o szarym wypełnisku. W 1 wystąpiły frag-

menty ceramiki, ślady brązu na kościach i łańszarka Krzemiana, w 1 kółko z drutu brązowego i w 1 fragmenty ceramiki. Groby popielnicowe miały rarysy jam w 2 wypadkach. Większość popielnic była nakryta płaskim lub misą, rzadziej innym naczyniem. Przytawki wystąpiły wewnątrz 3 popielnic, a w 1 wypadku obok popielnicy. W 32 grobach odkryto drobne przedmioty metalowe, w tym 1 żelazny, w 44 ślady brązu na kościach, w 20 krzemienie, niekiedy z patyną ogniową, w 1 paciorek kościany. Naczynia niezawierające kości i ich zespoły występowały na poziomie dolnych partii najbliższych grobów lub poniżej nich. Były to pucharek ulwówecki i grzechotka oraz kubki, czepaki, amforki, naczynia chromowane przeważnie małych rozmiarów. Cztery z nich były średniej wielkości. Interesujące jest, że 5 z nich stanowiło skrajne obiekty na wschodniej i zachodniej granicy cmentarzyska. Obiekty na cmentarzysku występowały w skupiskach, w 3 poziomach i nieraz nawarstwiały się na siebie. W północnej, peryferyjnej partii cmentarzyska stwierdzono duże (powierzchnia odsłonięta ok. 45 m², grubość 20 cm /zaciemnienie/ pozostałości obiektu lub warstwy), którego charakter ze względu na niewielki stopień przebadania nie jest jeszcze określony. Zawierało ono liczne fragmenty wczesnej ceramiki łużyckiej, a także bryłki polepy, węgle drzewne, okruchy kamieni oraz grociak brązowy i krzemenny, gładziki, ornamentowane przędliki. W zaciemnienie to wkopane były późniejsze od niego groby kultury łużyckiej. Pod nim, a częściowo obok niego wystąpiły w ślady po wбитych i wkopanych słupach i owalny obiekt z ceramiką kultury łużyckiej (dwa z nich zachodziły na siebie) oraz skupisko fragmentów naczynia kultury trzcinieckiej. Stosunkowo niewielka powierzchnia przebadana w tej części stanowiska i nie pozwala na określenie w tej chwili wzajemnych relacji pomiędzy tą osadą a osadą /stanowisko 2/, rozciągającą się na zachód i południowy-zachód od cmentarzyska. Badania potwierdziły zasięg cmentarzyska w kierunku wschodnim i zachodnim oraz umożliwiły na pewne rozpoznanie jego partii południowej, a zwłaszcza północnej.

Badania będą kontynuowane.

MADEŁY, gm. Pątnów
woj. ślądzkie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził mgr Zbigniew Kaszewski. Finansował WKZ w Śieradzu. Jedenasty sezon badań. Cmentarzysko górno-śląskie - małopolskie grupy kultury łużyckiej z V okr. sp. brązu i z okresu halstackiego C /900 - 650 p.n.e./.

Badania były kontynuacją prac wykopaliskowych prowadzonych w latach 1977-86.

Stanowisko znajduje się na grzbiecie najstarszej terasy pradoliny rzeki Warty, porośniętej obecnie karłowatym lasem. Przebadano obszar o powierzchni 525 m², na którym odkryto 99 grobów ciałopalnych o zróżnicowanym obrządku pogrzebowym.

Typ I - 44 groby. Przepalone szczątki ludzkie, ułożone w popielnicy w układzie anatomicznym, wypełniają naczynie w połowie jego pojemności. Popielnice ustawione były w warstwie śiatego piasku, a tylko 5 z nich miały obstawy kamiennie. Przytawki umieszczone były bezpośrednio w sąsiedztwie popielnicy. Rzadziej wkładano je razem z osobami stroju do jej wnętrza na przepalone kości ludzkie. W grobie 379 były umieszczone 2 popielnice.

Typ II, odmiana a - 6 grobów. Część przepalonych kości ludzkich złożono w popielnicy, a resztę rozsypano między popielnicą a przytawkami. Obstawę kamienną posiadał grób 370.

Odmiana B - 5 grobów. Przepalone kości ludzkie złożone częściowo w popielnicy. Resztę kości rozsypano wzdłuż osi E - W lub N - S. W grobach 330 i 405 popielnica i przytawki znajdowały się w zachodniej części jamy grobowej, w grobach 388 i 396 w części wschodniej, natomiast w grobie nr 359 w południowej. Prostokątna obstawa kamienna otaczała jamę grobową pochówku 359.

Typ III, odmiana a - 5 grobów. Przepalone kości ludzkie przemieszane ze szczątkami stosu znajdowały się w popielnicy, a reszta rozsypana wzdłuż osi wschód-zachód. W grobie 360 popielnica i przytawki znajdowały się w zachodniej części jamy grobowej, natomiast w grobie 380 w wschodniej. Obydwa groby tego typu posiadały prostokątne obstawy kamiennie.